

Capitolul 20

Împărăția de o mie de ani și judecata morților

Introducere

Începând cu capitolul 19,6 și până la capitolul 21,8 sunt prezentate evenimentele viitoare în succesiunea în care ele vor avea loc. Primul este facerea cunoscut, că Dumnezeu Și-a început domnia, și nunta Mielului, ultima comunicare este cu privire la soarta veșnică a păcătoșilor și a tuturor celor pierduți în iazul de foc. Primul eveniment este totodată ivitul zorilor acelei zile strălucitoare, a timpului fericit al Împărăției de o mie de ani, a zilei pe care o așteaptă cu dorință mare creația suspinând. Ultimul eveniment, dimpotrivă, arată cu toată seriozitatea spre partea hotărâtă pentru cei pierduți, spre întunecimea întunericului și chinului din iazul care arde cu foc și pucioasă, parte care este tot așa de veșnică ca și existența Dumnezeului atotputernic.

În capitolul anterior simbolul remarcabil a fost *calul* alb, în acest capitol este un *tron* alb. Calul alb este un indiciu al puterii biruitoare, căreia i se va supune totul, tronul alb este un indiciu al domniei Sale și al unei judecăți care va veni. Calul, sau mai exact, ceea ce el reprezintă, precede acțiunile care sunt în legătură cu tronul; este, ca să zicem așa, pregătitorul drumului pentru acestea.

Capitolul conține patru secțiuni, fiecare tratând o temă mare. Prima este legarea lui Satan și captivitatea lui în Adânc pentru o mie de ani (versetele 1-3); cea de-a doua temă este domnia de o mie de ani a tuturor sfinților cerești împreună cu Hristos (versetele 4-6); cea de-a treia temă este ultima încercare disperată a lui Satan să obțină din nou domnia asupra lumii, înfrângerea lui totală și soarta lui definitivă în iazul de foc (versetele 7-10); tema a patra este judecata morților care au murit fără să se pocăiască, au murit în necredință și respingerea harului lui Dumnezeu și prin aceasta *în păcatele lor* (versetele 11-15).

Satan închis în Adânc

1-3. - »Și am văzut un înger, coborând din cer, având cheia Adâncului și un lanț mare în mâna lui. Și l-a apucat pe balaur, șarpele cel vechi, care este Diavol și Satan, și l-a legat pentru o mie de ani, și l-a aruncat în Adânc, și a închis și a pecetluit deasupra lui, ca să nu mai amăgească națiunile, până când se vor împlini cei o mie de ani; după acestea trebuie să fie dezlegat pentru puțin timp.» - În această viziune este descoperit un eveniment care se înșiruie foarte normal la evenimentele descrise la sfârșitul capitolului anterior. Cu toate acestea este așa de diferit și de însemnat, că este făcut cunoscut printr-o viziune deosebită. Două persoane vor fi aruncate în iazul de foc la începutul Împărăției de o mie de ani, fără să li se facă o „procedură judecătorească”: fiara și prorocul mincinos; după o mie de ani va trebui și diavolul să-i urmeze în locul de chin veșnic. În capitolul anterior am văzut că cele două unelte principale ale lui Satan, după ce ele și-au condus oștirile pe pământ în război împotriva Mielului și a sfinților¹ Săi, vor fi prinse și cu ocară și rușine vor fi aruncate de vii în iazul de foc. Oștirile lor vor fi ucise și vor fi date ca hrană păsărilor. Dar și Satan, duhul invizibil, care conduce uneltele sale umane, și pe toți cei care le urmează, și îi atrage spre pierzare, nu va scăpa nicidecum de judecata dreaptă. O judecată venită deodată *îl* va ajunge tot așa cum îi ajunge pe ceilalți. Cu fiara și cu profetul mincinos Hristos va acționa ca Judecător pe pământ, pe diavolul *îl* va ajunge

¹ Puterile, despre care stă scris în Zaharia 14,2 și Psalm 83, se vor strânge împotriva *Ierusalimului* și împotriva *iudeilor*, care în Apocalipsa 19 vin împotriva *Mielului* și a *sfinților Săi cerești*. Primii vor veni din răsărit, ultimii din apus. Astfel vor fi două tabere dușmane puternice, opuse una altora în căile și țelurile lor. Puterile din partea de nord-est vor sta sub „împăratul nordului”, care va fi sprijinit de Gog (Rusia), puterile vestice și conducătorii națiunilor Europei vor sta sub conducerea fiarei și a profetului mincinos sau antihristul.

judcata lui Dumnezeu din înălțime. Balaurul, promotorul propriu-zis al revoltei distrugătoare așa de eficientă, va fi prins de un înger din cer și legat va fi aruncat în Adânc². O mie de ani mai târziu își va primi partea definitivă alături de slujitorii lui în chinul veșnic al iazului de foc. Scurt înainte de aceasta el va trebui să mai acționeze pe pământ, dar până atunci va rămâne închis în Adânc, așa că în timpul celor o mie de ani el nu va putea să înșele națiunile.

Nu trebuie să uităm, că Satan, începând din momentul în care va fi aruncat din cer (capitolul 12,9), va fi cu adevărat pe pământ – chiar dacă pentru oameni va fi invizibil. El va face eforturi mari, ca să nimicească sau să strice tot ce are înfățișarea că stă de partea lui Dumnezeu. De aceea vizionarul a văzut îngerul, unealta pentru pedepsirea lui, »venind din cer«. Satan va fi realmente prins pe pământ, cu toate că probabil nici un om nu va remarca aceasta.

Îngerul avea cheia Adâncului și un lanț mare în mâna lui. Expresiile *cheia* și *lanțul* trebuie înțelese aici simbolic. Ele arată că Dumnezeu are autoritatea supremă și asupra teritoriului satanic al Adâncului. Astfel El leagă (*lanțul*) prin înger pe Satan și îl închide (cheia) sigur pentru o mie de ani în Adânc³. Până când închisoarea lui va fi descuiată (versetul 7), Satan va fi jefuit de libertatea lui și de aceea nu va putea produce nici o nenorocire pe pământ. Acum Satan are acces în locurile cerești (Efeseni 6,12), în cerurile create, nu în casa Tatălui; el este căpetenia autorității văzduhului (Efeseni 2,2), și el cutreieră pământul (Iov 1,7). Deci cerul și pământul sunt domeniul lui de acțiune. Când va fi aruncat din cer, lui i se va da într-o oarecare măsură pământul și Adâncul. Dar aici vedem, că el va fi închis în Adânc și va rămâne încuiat acolo tot timpul Împărăției de o mie de ani. După aceea i se va permite încă o dată pentru scurt timp să-și urmărească țelurile pe pământ și să înșele națiunile, așa că mulți se vor dezice de devotamentul lor exterior față de Hristos care domnește în slavă. În cele din urmă el va fi aruncat pentru totdeauna și veșnic în iazul de foc (versetul 10).

2.-3.- »Și am văzut un înger, coborând din cer, având cheia Adâncului și un lanț mare în mâna lui. Și l-a apucat pe balaur, șarpele cel vechi, care este Diavol și Satan, și l-a legat pentru o mie de ani, și l-a aruncat în Adânc, și a închis și a pecetluit deasupra lui.« - Diferitele denumiri ale lui Satan sunt prezentate în ordinea în care au apărut și în capitolul 12,9. Acolo însă este numit »balaurul cel mare«. Ca balaur el este încorporarea *cruzimii*. Ca șarpe el este personificarea *vicleniei*. Ca diavol el este cel mai rău *ispititor* al oamenilor. Ca Satan el este *împotrivitorul* declarat și dușmanul lui Hristos și al poporului⁴ Său. Satan este o ființă creată, reală, o personalitate care trăiește (și totuși este un duh și nu un om). Orice creatură responsabilă are a face într-un fel oarecare cu el. Puterea sa și prezența sa sunt desigur limitate și sunt supravegheate, deoarece el este numai o creatură, însă colaborarii și uneltele lui sunt așa de numeroși și de numeroase, și diferiți, și activitatea lor este așa de dăruită stăpânului lor, că unii merg atât de departe, că atribuie lui Satan atotputernicie și atotștiință. Însă acestea sunt caracteristici dumnezeiești, pe care numai Creatorul le are.

Balaurul este prins și legat și aruncat în Adânc, care apoi va fi închis și pecetluit »deasupra lui«. Pecetele, cu care au fost pecetluite piatra de la deschizătura gropii cu lei (Daniel 6,18) și piatra de la ușa mormântului (Matei 27,60.66), înseamnă că autoritatea judecătorească și de guvernare s-a obligat să țină pe întemnițații lor sub pază *sigură*. Tot așa și Adâncul va fi ținut sub încuietore sigură.

² Cuvântul grecesc tradus cu Adânc înseamnă fără fund sau foarte adânc. Acest cuvânt apare de nouă ori în Noul Testament; de șapte ori în cartea Apocalipsa și în afară de aceasta în Luca 8,31 și Romani 10,7. Fiara se va ridica *din* Adânc (Apocalipsa 17,8) și Satan va fi aruncat *în* Adânc. Adâncul este un loc a cărui poziție ne este necunoscută.

³ În capitolul 9,2 se folosește cheia pentru a deschide Adâncul, în capitolul 20,3 pentru a-l închide.

⁴ Alte gânduri referitoare la acest nume sunt cuprinse în explicațiile date la capitolul 12,9.

3. - »... ca să nu mai amăgească⁵ națiunile, până când se vor împlini cei o mie de ani.« - Aici ni se spune de ce Satan va fi aruncat în închisoare. De la primul lui contact cu oamenii (Geneza 3) și până la detenția lui în Adânc (și chiar și după eliberarea lui) intenția lui este să înșele și să ademenească pe oameni în chip barbar și lipsit de scrupule. El a prezentat fals Ființa lui Dumnezeu, a dus în rătăcire gândurile oamenilor referitoare la natura păcatului și urmările lui. A falsificat Evanghelia în așa fel, că milioane de oameni prin acceptarea de bună voie a ceea ce se numește „o altă evanghelie” au mers și merg la pierzare. »Lumea întreagă zace în cel rău« (1 Ioan 5,19); aceasta este în realitate o constatare foarte gravă și cu urmări vaste, și ea nu este nicidecum exagerată. După o mie de ani, oamenii, care vor trăi atunci (cu excepția celor născuți din nou), se vor strânge sub drapelul lui Satan – numai pentru ca apoi să recunoască prea târziu, că ei toți au căzut pradă unei ademeniri înșelătoare (capitolul 20,7-9).

Cuvintele »o mie de ani« apar de șase ori în acest capitol (versetele 2, 3, 4, 5, 6, 7). De trei ori stau în legătură cu satan, de două ori în legătură cu domnia sfinților împreună cu Hristos și o dată prin ele este descrisă perioada de timp dintre învierea sfinților și învierea »celorlalți morți«, a celor nedrepti. În toate cele șase cazuri este vorba de *aceeași* perioadă de timp de o mie de ani, numai contextul în care ele apar este diferit. După părerea noastră ele nu trebuie înțelese simbolic, ci trebuie luate literalmente și sunt o redare exactă a unei perioade de timp. Noțiunea „împărăția de o mie de ani”, care desemnează domnia publică și personală a Domnului împreună cu sfinții Săi pe pământ și durata acestei guvernări, este preluată din acest capitol. După concepția iudaică primii șase mii de ani corespund celor șase zile în care au fost create cerurile și pământul. Ziua a șaptea, sabbatul odihnei, arată spre acel timp lung și fericit de o mie de ani.

3. - »... după acestea trebuie să fie dezlegat pentru puțin timp.« - Dezlegarea lui Satan va fi precedată de o serie de evenimente. Prin cuvintele »după aceea« nu ne gândim aici nu numai la captivitatea în Adânc. După nimicirea Babilonului, după nunta Mielului, după „judecata de război” pe pământ cu nimicirea completă a fiarei, a prorocului mincinos și a oștirii lor, și apoi după legarea balaurului și lunga lui captivitate de o mie de ani în Adânc, Satan va fi »dezlegat pentru puțin timp«. În derularea evenimentelor care vor veni vor exista două perioade scurte de timp în care Satan va dezlănțui o activitate și energie neobișnuită. Prima va fi începând din ziua când va fi aruncat din cer pe pământ și până la închiderea lui în Adânc, cea de-a doua va fi de la dezlegarea lui și până în ceasul în care el va fi aruncat în iazul cu foc.

Domnia împreună cu Hristos

Domnia personală a lui Hristos

Secțiunea interesantă de la versetul 4 și până la versetul 6, pentru care secole la rând au fost controversate, se adresează insistent oricărui cititor care gândește. Ea privește pe *fiecare* sfânt de pe pământ. Cine sunt cei care împreună cu Hristos în glorie vor governa peste acest pământ? Sunt sfinții sau sunt îngerii? Cuvântul lui Dumnezeu ne dă răspuns la această întrebare și la altele.

Domnia absolută a lui Hristos ca Om (Psalm 8) și ca Împărat (Psalm 2) este în Scriptură un adevăr atestat și incontestabil. El va domni ca Împărat o mie de ani. Profeții Vechiului Testament au văzut mai dinainte domnia Lui și au primit înștiințări cu privire la ea. Cântăreții poeți ai lui Israel au cântat-o. Razele luminii cuvântului profetic, pe care l-au rostit și scris profeții începând cu Isaia și până la Maleahi, sunt orientate spre gloriile și binecuvântările Împărăției de o mie de ani care va veni. Creația, care până atunci suspină sub domnia îngrozitoare a lui Satan și a

⁵ Probabil că trebuie să ne gândim în mod deosebit la ademenirea prin care națiunile se vor strânge la Armagedon (capitolul 16,13-14).

guvernării dăunătoare a omului, așteaptă cu nerăbdare eliberarea făgăduită, pe care o va aduce domnia Sa.

Aici în derularea evenimentelor viitoare a sosit timpul când a devenit realitate ceea ce mai înainte a fost vestit în cer: »Împărăția lumii a ajuns a Domnului nostru și a Hristosului Său și El va împărății în vecii vecilor« (capitolul 11,15). Așa s-a vestit acolo privind spre viitor; aici această Împărăție a venit realmente.

Tronuri în Împărăția de o mie de ani

4. - »Și am văzut tronuri, și ei ședeau pe ele și li s-a dat să facă judecată; și am văzut sufletele celor decapitați pentru mărturia lui Isus și pentru Cuvântul lui Dumnezeu; și aceia care nu se închinaseră fiarei, nici chipului ei și nu primiseră semnul pe fruntea și pe mâna lor; și ei au înviat și au împărățit cu Hristos o mie de ani.« - Profetul Daniel⁶ și vizionarul Ioan au văzut în viziunile lor *aceleași* tronuri. Daniel le-a văzut goale (Daniel 7,9). Că sfinții cerești vor șede pe ele, aceasta este o revelație deosebită, păstrată pentru Noul Testament, și de aceea Ioan adaugă: »și ei ședeau pe ele«. Ambele viziuni se referă la începutul domniei în Împărăția de o mie de ani. Tronurile de aici nu trebuie confundate cu cele douăzeci și patru de tronuri din capitolul 4,4; acestea stau în *cer* în jurul tronului Celui Veșnic. Tronurile, pe care le-a văzut Daniel și Ioan (Daniel 7,9; Apocalipsa 20,4) stau dimpotrivă în legătură cu guvernarea de o mie de ani pe *pământ*. Această guvernare vastă va cuprinde fără îndoială în sine ceea ce Domnul Isus a făgăduit ucenicilor Săi: »Adevărat vă spun că voi, care Mați urmat, când Fiul Omului va șede pe tronul Său de glorie, la renașterea⁷ tuturor lucrurilor, veți șede și voi pe douăsprezece tronuri, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel.« (Matei 19,28)

Acest al patrulea verset este deosebit de important și unic în felul lui, deoarece numai el conține o enumerare completă a sfinților, care împreună cu Hristos vor avea parte de domnia binecuvântată a dreptății în Împărăție. Ei aparțin a *trei grupe diferite*.

Prima grupă

4. - »Și am văzut tronuri, și ei ședeau pe ele și li s-a dat să facă judecată.« - La cine se referă aici pronumele »ei« și »li«? Această grupă nu este descrisă în alt fel. Unii s-au gândit că este vorba de națiuni, care sunt amintite nemijlocit mai înainte (versetul 3), alții la îngeri. S-a mai presupus că cuvintele »ședeau pe ele« se referă la cele douăsprezece tronuri ale apostolilor (Matei 19,28); alții gândesc că este vorba de cele douăzeci și patru de tronuri din cer (capitolul 4,4). Unii comentatorii limitează aplicarea numai la martiri, ei presupunând că în pronume sunt rezumate cele două grupe de martiri, despre care este vorba în continuare în acest verset. Însă cuvântul »ei« arată evident spre o grupă deosebită, care se deosebește de martiri. Martirii sunt văzuți mai întâi ca »suflete«, într-o stare despărțită de trup, în timp ce prima grupă este văzută șezând pe tron »și li s-a dat să facă judecată«. Despre suflete nu se spune niciodată, că ele șed pe tronuri și guvernează sau judecă. Gândul că „națiunile” șed pe tronuri, de asemenea nu își găsește argumentarea în Cuvântul lui Dumnezeu. Nici gândul că îngerii șed pe tron nu-l putem urmări, chiar dacă el este susținut de unii comentatori renumiți. Niciunde în Scriptură nu se

⁶ Profetul Daniel nu îi conduce pe cititorii lui în Împărăția de o mie de ani, ci numai până la începutul ei. El întrerupe în momentul în care »Unul, ca un Fiu al Omului« primește de la »Cel Bătrân de zile« domnia atotcuprinzătoare și veșnică (Daniel 7,13-14). Profetul Ezechiel ne conduce mult mai departe. El a avut dreptul să descrie Împărăția de o mie de ani în unele din caracteristicile ei cele mai importante; el arată așezarea semințiilor în teritorii paralele transversal pe suprafața țării Palestina extinsă, Templul și pe slujitorii lui, căpeteniile iudaice ca reprezentanți ai lui Hristos, însănătoșirea Mării Moarte și altele (Ezechiel 40 la 48).

⁷ Prin renaștere aici se înțelege timpul Împărăției de o mie de ani, »timpuri de restabilire a tuturor lucrurilor« (Faptele Apostolilor 3,21).

învață, că îngerii domnesc, ci mai degrabă contrariul: »Pentru că nu îngerilor le-a supus El lumea locuită care va veni, despre care vorbim« (Evrei 2,5). Domnia asupra pământului va fi dată lui Hristos și sfinților Săi cerești (1 Corinteni 6,2-3). Dar noi nu trebuie să vedem domnia împărătească limitată la apostoli sau la o altă grupă deosebită.

Cuvântul »ei« se referă evident la o grupă deja cunoscută de persoane. Am văzut deja de mai multe ori, că cei mântuiți din cer, reprezentați prin cei douăzeci și patru de bătrâni, iau parte la evenimentele făcute cunoscut în capitolele 4 până la 19. Lor le aparțin toți credincioșii adevărați, toți sfinții din Vechiul Testament și din Noul Testament și prin aceasta toți care vor fi înviați sau transformați la venirea Domnului în văzduh (1 Tesaloniceni 4,15-17). Această grupă a sfinților este mult mai mare la număr decât grupa martirilor, și ca participanți la domnia Domnului acești sfinți nu se pot încadra în nici o altă grupă, decât în prima grupă; ei sunt prezentați prin cele două pronume »ei« și »li«. Ar fi de fapt ciudat, dacă *numai* martirii ar domni împreună cu Hristos și sfinții din cer, care au fost făcuți »împărați și preoți pentru Dumnezeu nostru«, ar fi excluși de la ea. Sunt deci sfinții Vechiului Testament și Noului Testament, care în timpul judecăților vor fi în cer, și pe care vizionarul i-a văzut aici șezând pe tronuri.

Acestora »**li s-a dat să facă judecată**«. Aceasta înseamnă că acestor sfinți li s-a acordat autoritate împărătească. Este împlinirea constatării mărețe și neîngrădite, care este conținută în întrebarea: »Sau nu știți că sfinții vor judeca lumea?« (1 Corinteni 6,2).

Grupa a doua

4. - »Și am văzut sufletele celor decapitați pentru mărturia lui Isus și pentru Cuvântul lui Dumnezeu.« - Deci aici Ioan nu a văzut persoane, ci suflete⁸, sufletele martirilor în starea lor despărțită de trup. Această grupă va suferi moartea de martir mai înainte decât aceia care vor fi omorâți sub domnia fiarei. Sunt evident aceleași suflete care în capitolul 6,9 au fost văzute sub altar. Prigonirea lor va începe curând după răpirea sfinților, în prima jumătate a celor șapte ani de necaz (Matei 24,8-9). Izbucnirea mâniei și atrocități împotriva lor va avea două motive. Unul va fi mărturia lui Isus, care atunci va purta un caracter profetic. Mărturia lui Isus în Evanghelii se deosebește esențial de cea din cartea Apocalipsa; acolo este desfășurarea harului, aici este vestirea judecății; acolo se mărturisește dragostea Tatălui, aici faptul că Dumnezeu va instaura Împărăția Sa. Ultima este o mărturie pe care popoarele decăzute ale pământului nu o vor putea suporta. De aceea purtătorii acestei mărturii vor fi prigoniți până la moarte. Celălalt motiv al acestei prigoniri este Cuvântul lui Dumnezeu. Ținerea cu tărie și credincioșie a Cuvântului va caracteriza rămășița din zilele acelea. Oamenii vor ocupa poziție ori pentru drepturile lui Dumnezeu, ori vor fi împotriva lor. O așteptare nedecisă nu va fi admisă. Ținerea necondiționată cu tărie a Cuvântului va demasca lumea în adevărata ei stare și adevăratul ei caracter. Cărarea celor credincioși va fi îngustă, și deseori la capătul ei va sta moartea. Presupunem că în timpul de necaz care va veni nici un credincios nu va muri de moarte naturală. Ei ori vor supraviețui acest timp, ori vor muri ca martiri.

⁸ Suntem deplin conștienți, că prin cuvântul »suflete« deseori este vorba de persoane, așa cum este în Geneza 12,5; Faptele Apostolilor 27,37 și în alte locuri, însă noi trebuie să întrebăm, dacă și aici este același lucru. De două ori vizionarul a văzut sufletele *acelora* care au fost înjunghiați sau decapitați, deci *sufletele* persoanelor. Mai întâi el le-a văzut sub altar (capitolul 6,9), apoi (aici în acest verset) nemijlocit înainte de învierea lor, în care ele vor fi unite cu trupul de înviere; dar în ambele cazuri el le-a văzut fără trup, despărțite de trup. În acest verset vizionarul a văzut mai întâi *sufletele* martirilor, apoi (la sfârșitul versetului) el a văzut pe martiri ca înviați, care *trăiau* și *domneau* și nu mai erau în starea de despărțire. Sufletul nu moare niciodată, el nu poate fi omorât. El posedă o viață, pe care nici sabia și nici secură n-o poate atinge (Matei 10,28).

Grupa a treia

4. - »Și (am văzut pe) aceia care nu se închinaseră fiarei, nici chipului ei și nu primiseră semnul pe fruntea și pe mâna lor.« - Dacă cuvintele »pentru mărturia lui Isus și pentru Cuvântul lui Dumnezeu« leagă grupa a doua cu cei amintiți în capitolul 6,9-11, referirea de aici în legătură cu fiara, cu chipul ei și semnul pe fruntea și pe mâna lor arată clar spre capitolul 13,15-17. Cât de bun și de înțelept este Dumnezeu nostru, că El ne-a dat acest ajutor! În fiecare parte a cărții divine sunt locuri grele, dar cheia pentru deschiderea lor este aproape întotdeauna pregătită. Și cartea Apocalipsa nu este o excepție de la această regulă. Un teolog cunoscut a întrebat: „A fost dată o cheie pentru această carte, care s-a pierdut? A fost ea probabil aruncată în mare la Patmos sau în meandre⁹?”

Moartea într-un fel sau altul va aștepta pe aceia care nu recunosc public fiara și nu vor voi s-o susțină activ. Fiara va nesocoti orice drept și fără scrupule va înlătura pe toți care îi stau în cale. Dreptul inalienabil și obligația creaturi de a onora și a se închina lui Dumnezeu, Creatorul, va fi contestat de fiară în atitudinea ei păcătoasă. Omul pe pământ va încerca să ocupe el însuși locul lui Dumnezeu. Anticrist, omul păcatului, va face aceasta în Templu și între iudei (2 Tesaloniceni 2,4). Dar strădania din timpul primului imperiu păgân (Daniel 3), ca și din timpul ultimului imperiu (Apocalipsa 13), de a alunga pe Dumnezeu din inima și conștiința oamenilor, va putea avea numai unul din aceste două rezultate: moartea și după aceea triumf în înviere, pe de o parte, judecată și condamnare veșnică, pe de altă parte. Lui Nebucadnețar însă i-a fost dată pocăința și i s-a arătat har. Pentru fiară și adepții ei nu va fi nici pocăință, nici har.

Semnul pe frunte, sub orice formă ar fi el, arată public, că acela care îl poartă este un adept al fiarei. Semnul pe mână arată o susținere activă; el arată că purtătorul lui este un colaborator de bună voie în strădaniile fiarei.

Învierea și domnia martirilor

4. - »Și ei au înviat și au împărățit cu Hristos o mie de ani.« - Martirii din timpul necazului vor fi înviați *după* nuntă și *după* ospățul nunții (capitolul 19,7-9) și scurt timp înainte de începerea Împărăției de o mie de ani. Prin aceasta ei nu aparțin nici miresei și nici oaspeților invitați la nuntă. Dar aici se vorbește în mod deosebit de două grupe de martiri. Ioan tocmai văzuse sufletele lor despărțite de trup, dar apoi el îi vede înviați, așa cum vedem aici. Cuvintele »ei au înviat« înseamnă simplu, că el i-a văzut ca înviați. Moartea le-a luat trupurile. Prin aceasta ei erau morți pentru oameni, dar pentru Dumnezeu trăiau, căci Ioan le-a văzut sufletele. Când în Scriptură se vorbește despre moarte și despre înviere, atunci întotdeauna este vorba de trupul omului, niciodată de suflet. Nu vorbim aici despre cazul în care cuvintele „moarte”, „morții” sau „mort” sunt folosite în sens simbolic (de exemplu Ioan 5,24-25; Efeseni 2,1.5), ci numai de cuvintele moarte și înviere în înțelesul lor literar. În Matei 10,28 se spune, că sufletul are viața în sine însuși, pe care omul nu poate s-o atingă. Gânduri asemănătoare găsim și în Matei 22,32 și în Luca 20,38, unde citim despre oameni ale căror trupuri erau moarte: »căci toți trăiesc pentru El«.

La sfârșitul versetului 4 este dată pentru prima dată durata domniei acestor martiri: »o mie de ani«. Prin faptul că nu și-au cruțat viața, ei nu au pierdut, ci au câștigat. În versetele 1-4 sunt arătate clar două lucruri legate între ele, închiderea lui Satan în Adânc și domnia lui Hristos împreună cu sfinții Săi înviați pentru aceeași perioadă lungă de timp de o mie de ani. Dumnezeu să fie glorificat! Ce triumf va fi și ce răspuns pentru aceia care și-au dat viața sub securea călăilor și care în viitor își vor mai da!

⁹ Un râu cu multe cotituri sau bucle în Asia mică, care astăzi se numește Menderes.

Restul morților

5. - »Ceilalți morți n-au înviat până când nu s-au împlinit cei o mie de ani. Aceasta este cea dintâi înviere.« - Că aici este vorba de o înviere literalmente și o domnie literalmente nu este nici o îndoială. De ce să se devieze de la înțelesul simplu și clar al cuvintelor și să se presupună o înviere (sau repunere) și domnie de principii? În această secțiune este vorba de *persoane* și nu de principii. Este uimitor că o așa teorie trasă de păr și eronată este susținută de unii.

Învățătura cu privire la o înviere generală și simultană atât a celor dreپți cât și a celor nedreپți este clar combătută de acest loc. Desigur trebuie recunoscut că cuvintele Domnului din Ioan 5,28-29 *par* să învețe o înviere generală: »Nu vă minunați de aceasta, pentru că vine ceasul în care toți cei din morminte vor auzi glasul Lui și vor ieși: cei care au făcut cele bune, spre învierea vieții, și cei care au făcut cele rele, spre învierea judecării.« »Ceasul«, despre care este vorba aici, cuprinde însă cel puțin o mie de ani, când înainte de începutul lui vor fi înviați ultimii dreپți și după sfârșitul lui vor fi înviați păcătoșii. Prin această afirmație nu dăm cuvântului „ceas” un înțeles deosebit samavolnic, căci în același capitol (Ioan 5,25) Domnul vorbește despre *ceasul* în care cei morți spiritual vor fi aduși la viață, și acest „ceas” durează de aproape două mii de ani.

Între învierea celor care »au făcut binele« și a celor care »au făcut răul« trec cel puțin o mie de ani. »Ceilalți morți« sunt cei pierduți, care au murit în păcatele lor fără să se pocăiască și care vor fi înviați pentru judecată (Apocalipsa 20,13). Nici măcar unul din sfinții lui Dumnezeu nu va fi găsit în această ultimă înviere, căreia îi urmează judecata definitivă și veșnică. Învierea celor dreپți, învierea *dintre* cei morți, va avea loc în mai multe faze în momente de timp diferite. Ea a început deja cu Cel dintâi, cu Hristos (1 Corinteni 15,23); după aceea urmează »cei care sunt ai lui Hristos la venirea Sa«. ¹⁰ La venirea Domnului în văzduh cei în viață vor fi transformați și »morții în Hristos« din toate timpurile vor fi înviați (1 Tesaloniceni 4,16-17). În final vor fi înviați și martirii din timpul necazului, scurt înainte de începerea Împărăției de o mie de ani (capitolul 20,4-6). Ei vor fi ultimii, care vor avea parte de *întâia* înviere, învierea celor dreپți. Astfel între învierea Domnului Isus și învierea sfinților adormiți din timpul Vechiului Testament și al Noului Testament sunt aproape două mii de ani, și între învierea ultimilor și învierea martirilor vor mai trece aproximativ șapte ani. Cu totul altfel va fi cu morții care au murit în păcatele lor fără pocăință și fără Dumnezeu. Ei toți, începând de la Cain, vor rămâne în mormintele lor, până va fi trecut Împărăția de o mie de ani. Abia după aceea ei toți vor fi înviați, și după aceea vor fi judecați *după faptele lor* (versetele 12-13). Această judecată a morților va fi ultimul eveniment în timp. Deci toți aceștia vor fi înviați în același timp și după judecată își vor primi partea veșnică în iazul de foc, împreună cu diavolul, cu fiara și colaboratorul lor iudeu, profetul mincinos. Prin aceasta se închide perdeaua, pentru ca încă o dată în capitolul 21,8 să se dea la o parte pentru o privire scurtă la soarta lor veșnică.

Explicarea viziunii

5-6. - »Aceasta este cea dintâi înviere¹¹. Fericit și sfânt este cel care are parte de cea dintâi înviere: asupra lor, a doua moarte nu are putere; ei vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui

¹⁰ După moartea Domnului »mormintele s-au deschis și multe trupuri ale sfinților care adormiseră au înviat; și, ieșind din morminte, *după învierea Lui*, au intrat în sfânta cetate și s-au arătat multora« (Matei 27,52-53). Nu știm ce s-a petrecut în continuare cu acești sfinți, deoarece Dumnezeu nu ne-a dat nici o informație în Cuvântul Său în privința aceasta. – Ne îndoim că martorii și martirii din Ierusalim (Apocalipsa 11,11-12) vor fi înviați în același timp cu toată mulțimea martirilor. După părerea noastră timpul și împrejurările vor fi diferite. Probabil că martorii din Ierusalim vor fi înviați înaintea celorlalți.

¹¹ Să remarcăm, că cuvintele »au înviat și au împărățit« din versetul 4 înseamnă neîndoielnic *înviere*. Căci se spune: »Ceilalți morți n-au înviat până când ...«, din care rezultă, că prin cuvintele amintite trebuie denumită învierea. Aceasta este confirmat și prin cuvintele care urmează: »Aceasta este cea dintâi înviere«. (J. N. D.)

Hristos și vor împărăți cu El o mie de ani.« - Viziunea propriu-zisă o găsim în versetul 4 și în prima parte a versetului 5. Apoi urmează explicația, care începe cu cuvintele: »Aceasta este prima înviere« și continuă până la sfârșitul versetului 6. Prima înviere este un eveniment minunat, legat cu fericire. Dorința aprinsă a apostolului Pavel era să aibă parte de ea (Filipeni 3,11). La venirea Domnului, morții care au adormit în Domnul vor fi înviați și sfinții în viață vor fi transformați (1 Corinteni 15,51-54). Toți vor fi apoi glorificați și nu vor mai purta nici o urmă de mortalitate și putrezire. »Va învia în glorie« (1 Corinteni 15,43). Trupurile sfinților, fie că se vor afla în morminte sau în viață la venirea Domnului, vor fi transformate »în asemănare cu trupul gloriei sale« (Filipeni 3,21). Prima înviere este văzută aici ca fiind încheiată. Așa cum am amintit mai înainte, și martirii din timpul de necaz care va veni vor avea parte de ea.

Învierea morților este învățată în ambele Testamente. Învierea *dintre morți* o găsim ca revelație nouă a Noului Testament, mai întâi în Matei 17,9, unde Domnul Isus vorbește despre învierea Sa. În Luca 20,35 se arată apoi, că și credincioșii vor avea parte de ea. Expresia *a doua înviere* nu se folosește în Sfânta Scriptură, când este vorba de învierea judecării (Ioan 5,29) sau învierea celor nedrepti (Faptele Apostolilor 24,15).

6. - »Fericit și sfânt este cel care are parte de cea dintâi înviere.« - Fiecare din cei care vor avea parte de cea dintâi înviere va savura această fericire personală. Cuvântul *fericit* descrie starea sa fericită, cuvântul *sfânt* descrie caracterul său. Fericirea și sfințenia sunt strâns legate una de alta și niciodată nu trebuie despărțite.

6. - »Asupra lor, a doua moarte nu are putere.« - Prima înviere și moartea a doua se exclud una pe alta cu privire la fiecare om în parte, căci toți câți nu au parte de învierea dintâi cu siguranță vor cădea pradă morții a doua și invers (exprimarea în cazul al doilea este cuprinsă în versetul 6). Moartea a doua este iazul de foc (versetul 14). Cine moare fără să se fi împăcat cu Dumnezeu, după învierea judecării va fi aruncat în iazul cu foc. Dar *această* moarte îngrozitoare – o moarte care nu va sfârși niciodată existența, și anume existența conștientă a omului – nu are nici o putere (și într-o oarecare măsură nici un drept legitim) asupra celor care au parte de întâia înviere. Despre ei se spune: »Nici nu mai pot muri« (Luca 20,36); trupurile lor de înviere sunt nemuritoare. Ei pot tot așa de puțin să moară ca și îngerii. Moartea a doua nu are nici o putere asupra »Soarelui învierii«.

6. - »Vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos.« - Cu această afirmație pozitivă este pusă înaintea ochilor și inimii noastre una din cauzele fericirii sfinților înviați și glorificați. Ei nu vor fi numai de neatins cu privire la urmările veșnice ale păcatului, moartea a doua, ci ei vor fi »preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos«. Ei vor îndeplini atunci permanent și nestingherit în deplină măsură misiunea preoției sfinte și împărătești (1 Petru 2,5.9). Ca preoți ai Lui vom avea permanent acces în prezența lui Dumnezeu, și uniți cu Hristos vom vesti și prezenta virtuțile, gloriile și frumusețile Sale în toată plinătatea lor. Lui îi dau sufletele noastre deja acum, dar și în acel timp fericit și în veșnicie, cu bucurie toată cinstea.

Domnia de o mie de ani

6. - »Și vor împărăți cu El o mie de ani.« Faptul măreț și sublim constatat aici este potrivit pentru a umple sufletul cu admirație. După gândurile lui Dumnezeu, oamenii, care după natura lor erau păcătoși sărmani, stricați și pierduți, vor fi ridicați la o așa înălțime, că ei vor fi numai Lui supuși, Celui care prin sângele Lui i-a eliberat și prin harul Său îi va conduce la o astfel de glorie! Această domnie în autoritate împărătească, această purtare a demnității împărătești ca împreună moștenitori cu Hristos, va dura o mie de ani¹² și starea veșnică care urmează va aduce cu ea glorie noi și demnități noi. Chiar domnia de o mie de ani va depăși cea mai lungă durată de

¹² În primele trei secole întreaga creștinătate a fost în unanimitate de acord, că domnia de o mie de ani trebuie înțeleasă literalmente.

viață cunoscută a unui om. Metusala a trăit 969 de ani, »și el a murit« (Geneza 5,27). Sfinții din cer și sfinții de pe pământ vor trăi atunci o mie de ani și chiar mai mult și nu vor *mai* muri.

În timpul domniei lui Hristos Satan va rămâne în captivitate. Ispititorul oamenilor va trebui ținut departe de ei în acest timp. Gloria nu va trebui să fie tulburată și binecuvântările nu vor trebui să fie lezate prin alte viclenii și uneltiri ale lui Satan. Împărăția de o mie de ani va fi perioada cea mai minunată din istoria omenirii și a pământului acesta. Detalii în privința aceasta nu sunt date aici, ci numai faptul simplu al acestei domnii. Binecuvântările pământești pentru Israel și pământul întreg sub domnia lui Hristos sunt tema principală a profeților vechi: în cartea Apocalipsa 21,9 până la 22,5 ne este însă prezentat caracterul ceresc al acestei domnii precum și frumusețea și gloria »cetății sfinte«, din care atunci va porni guvernarea. În Împărăția de o mie de ani vor exista două domenii, care sunt denumite împărăția Fiului și împărăția Tatălui (Matei 13,41-43). Împărăția Fiului va fi domeniul pământesc, împărăția Tatălui va fi domeniul ceresc. În Daniel 7,27 le vedem pe cele două împărății unite. »Locurile cele mai înalte« sunt »locurile cerești« ca în Efeseni 1,3.20. În cuvintele »poporul sfinților din locurile cele mai înalte« trebuie diferențiate *poporul* (Israel) și *sfinții*. Israel pe pământ este *poporul*, sfinții înviați (și cei transformați) din locurile cerești sunt *sfinții*. Despre popor se spune, că este poporul sfinților din locurile cele mai înalte, că el stă în legătură strânsă cu acești sfinți. Împărăția în extinderea ei cea mai vastă va fi domeniul domniei lui Hristos și a sfinților Lui *cerești*, și poporul de pe pământ va primi domnia *sub* tot cerul. Israel va avea poziția de conducere supremă asupra națiunilor *de pe pământ*; el va fi capul lor și nu coada, așa cum este în prezent.

Ultimele eforturi ale lui Satan și soarta lui finală

Așa cum s-a amintit deja în introducere, capitolul 20 este subîmpărțit în patru părți, dar care stau în strânsă legătură una cu alta. În prima parte balaurul este legat pentru o mie de ani și este aruncat în Adânc, și apoi Adâncul este pecetluit deasupra lui. În partea a doua vedem cele trei grupe de sfinți, care vor domni împreună cu Hristos în timpul Împărăției de o mie de ani, și partea lor fericită. În partea a treia ni se arată, că Satan după o mie de ani va strânge pentru ultima dată națiunile întregului pământ, înșelate de el, pentru război; vedem apoi și sfârșitul lor, precum și soarta finală, veșnică a diavolului în iazul de foc. Partea a patra vorbește despre judecata morților înaintea marelui Tron alb. Spre deosebire de părțile anterioare această parte nu conține nici o redare a perioadei de timp. În ea ajungem la sfârșitul timpului, la sfârșitul istoriei omenirii și la trecerea în starea veșnică.

Amăgirea națiunilor

7.-8. - »Și, când se vor împlini cei o mie de ani, Satan va fi dezlegat din închisoarea lui și va ieși ca să amăgească națiunile care sunt în cele patru colțuri ale pământului, pe Gog și pe Magog, ca să-i adune pentru război pe cei al căror număr este ca nisipul mării.« - Partea a treia a acestui capitol este de fapt o continuare a primei părți. Înainte de a ne ocupa cu conținutul ei serios, am avut ocazia în partea a doua să aruncăm o privire foarte mângâietoare și liniștitoare asupra diferitelor grupe de sfinți cerești, care vor domni împreună cu Hristos.

Cu versetul 7, care în ceea ce privește conținutul continuă versetul 3, sunt reluate¹³ comunicările referitoare la căile lui Satan. Aici el nu mai este denumit balaurul, ci Satan,

¹³ O succesiune asemănătoare în legătură cu balaurul se găsește în capitolul 12: mai întâi este amintită lupta din cer (versetele 7-9). Sfârșitul ei victorios conduce la alungarea lui Satan și a îngerilor lui, care vor fi cu toții aruncați pe pământ. Aceasta este urmată de bucurie și veselie în cer (versetele 10-12). După aceea se continuă relatarea despre acțiunea lui Satan (versetele 13-17), care a fost întreruptă prin descrierea bucuriei din cer, la care versetul 13 este continuarea versetului 9.

împotrivorul lui Dumnezeu, al lui Hristos și al sfinților. După cei o mie de ani de captivitate Satan va fi eliberat din închisoarea sa. Și atunci el va porni să ademenească toate națiunile de pe pământ la un război îndrăzneț și fără perspectivă, și chiar și acestei ultime ademeniri după un timp lung de pace și binecuvântare îi vor cădea pradă un număr mare de oameni.

În timpul domniei de o mie de ani toți cei care aparțin lui Israel vor fi mântuiți (Ieremia 31,31-34; Romani 11,26), și urmași lor și urmașii urmașilor lor până în veșnicie (Isaia 59,20-21). Pentru națiuni însă nu este valabil aceasta. Pentru început populația pământului se va diminua mult din cauza judecăților. Și totuși și dintre națiuni va fi mântuită o mulțime mare și vor intra în Împărăție. În timpul celor o mie de ani populația pământului va crește mult. Mulți dintre oamenii care se vor naște în timpul Împărăției vor trăi *nașterea din nou* și Îl vor urma pe Domnul cu inima sinceră, vor fi însă mulți care nu se vor pocăi și numai aparent se vor pleca sub autoritatea Domnitorului pământului. Aceștia nu vor asculta de bună voie și prin credință, ci mai degrabă se vor supune constrânși de nuiua de fier (Psalm 2,9) și de frica pedepsei vor practica o ascultare fățarnică (compară Psalmul 18,44; Psalmul 66,3; 81,15). În afară de aceasta trebuie să ne gândim că în timpul Împărăției moartea nu va fi regula, chiar și între cei necredincioși, ci mai degrabă o excepție (principiul îl vedem în Isaia 65,20). De aceea la sfârșitul acestui timp de binecuvântare vor trăi pe pământ numeroși oameni, care nu sunt născuți din nou, nu au viața nouă și nu au nici o legătură lăuntrică cu Domnul. Pe aceștia Satan după terminarea captivității lui va putea să-i adune din toate direcțiile pământului. Națiunile îl vor urma din nou, nu numai oamenii în parte, ci și multe grupe de popoare și popoare, care mult timp s-au bucurat în lumina și binecuvântarea domniei personale a Domnului. Ce este omul în stare să facă! El a fost încercat și verificat în tot felul de împrejurări și condiții, în tot felul posibil, sub bunătatea lui Dumnezeu, sub guvernare, sub Lege, sub har și în cele din urmă sub gloria din Împărăție. Dar omul firesc, nenăscut din nou, s-a dovedit permanent a fi dușman al lui Dumnezeu, care ascultă mai bine de glasul diavolului decât de Cuvântul lui Dumnezeu.

În capitolul 19,19 s-au văzut oștirile pământului adunate sub căpeteniile omenești; aici citim despre o strângere mult mai mare sub influența directă și conducerea lui Satan. O altă diferență față de relatarea din capitolul 19,17-21 constă în aceea că aici nu se vorbește despre împărați și căpetenii, ci numai de națiunile ademenite. În ambele cazuri însă rezultatul va fi nimicirea totală a dușmanilor.

Ultima expediție militară

8. - »Și (Satan) va ieși ca să amăgească națiunile care sunt în cele patru colțuri ale pământului, pe Gog și pe Magog, ca să-i adune pentru război pe cei al căror număr este ca nisipul mării.« - Această strângere a națiunilor din »cele patru colțuri ale pământului« va aduce împreună din toată lumea o mulțime așa de mare de oameni, că numărul lor poate fi comparat numai cu nisipul de pe țărmul mării. Mulțimea imensă este numită aici *simbolic* Gog și Magog.¹⁴

¹⁴ După Ezechiel 38,2-3 și 39,1 Gog este căpetenia Roșului, a Meșecului și a Tubalului. În numele Roș se vede un indiciu spre Rusia, ai cărei locuitori sunt urmașii semințiilor slave războinice, care descind din Iafet, fiul cel mai mare al lui Noe (Geneza 10,2). Meșecul arată spre Moscova, capitala așezată în ținutul european al Rusiei, și Tubalul, sau Tobolsk, un oraș mare în Siberia. Numele Rusia apare abia în secolul creștin al noulea. El este derivat din Rurik, un pirat norman, care a întemeiat imperiul. În Ezechiel 38,15 se vorbește și de așezarea geografică a Rusiei: »Și vei veni din locul tău, din *adâncurile nordului*.« Gog este numele simbolic al domnitorului Rusiei. Numele Magog denumeste țara sa și poporul său (Geneza 10,2).

Profetul vorbește despre persi, etiopieni și multe alte națiuni, care scurt după venirea Domnului în putere vor porni împotriva lui Israel sub conducerea lui Gog; ei vor fi »ca un nor, ca să acopere țara.« Starea evident lipsită de apărare a lui Israel cu numeroasele lui orașe și sate înfloritoare, care nu au nici ziduri și nici porți, va trezi speranța la aceste națiuni, că acolo vor putea avea o pradă ușoară; în afară de aceasta bogăția strânsă de Israel va îmboldi aviditatea deținătorului puterii (Ezechiel 38,10-13). Dar ei nu se vor gândi la faptul că Păzitorul lui Israel nici nu doarme și nici nu dormitează. Domnul Isus Hristos, gloria și protecția lui Israel, va fi deja prezent acolo și dușmanii Săi și ai lui Israel vor ajunge pe munții lui Israel numai ca să-și găsească acolo mormântul lor. Bogățiile lor vor

Aceste nume denumesc, așa cum rezultă din Ezechiel 38 și 39, pe ultimul domnitor al Rusiei și țara lui și poporul lui. Ultimul atac asupra țării Israel în *timpul de început* al Împărăției de o mie de ani, descris detaliat de Ezechiel, va avea loc după nimicirea oștirii puterilor din vest (Apocalipsa 19,19-21) și a dușmanilor din răsărit ai lui Israel (Zaharia 14; Psalm 83). Gog cu numeroasele lui trupe de război va năvăli în țară, ca să jefuiască și să prădeze și să nimicească pe Israel; el nu va ști și nu se va gândi, că Domnul va fi deja venit pe pământ și pentru vechiul Lui popor pământesc »a pus mântuirea drept ziduri și întărituri« (Isaia 26,1-2). Aici în Apocalipsa 20 vedem că după sfârșitul celor o mie de ani se va întreprinde desfășurare mult mai mare de trupe și aceasta va fi cu adevărat ultima încercare de a nimici tot ce pe pământ este de la Dumnezeu și este o mărturie pentru El, în mod deosebit Israel. Țelul celor două expediții militare de război va fi același, prima va veni însă din ținutul lui Gog din nord și ultima din toate teritoriile pământului. Aici sunt într-adevăr numite numele Gog și Magog, pentru a arăta asemănarea dintre cele două încercări de atac, care desigur nu trebuie confundate sau amestecate.

9.- »Și s-au suit pe întinderea pământului și au încercuit tabăra sfinților și cetatea cea iubită; și a coborât foc din cer de la Dumnezeu și i-a mistuit.« - Națiunile dușmane vor inunda țara și o vor acoperi, venind din nord, din sud, din răsărit și din apus. Ele se vor strânge sub o căpetenie, vor fi cuprinse de o pornire profundă de mânie și vor avea o țintă. Acești oameni au avut parte în cei o mie de ani, în care Satan a fost închis și lipsit de libertate, de domnia binefăcătoare a lui Hristos. Cu toate acestea, după timpul minunat de pace ei se vor angaja încă o dată în încercarea absurdă de a cuceri tabăra oștirii sfinților și a distruge orașul iubit Ierusalim. Națiunile vor veni cu grămada spre Ierusalim, dar Hristos nu va interveni. Dumnezeu va interveni la timpul Său. Tabăra sfinților de pe pământ și »cetatea iubită« - o denumire minunată a Ierusalimului în viitor (Isaia 60) – vor fi înconjurată de deosebit de numeroase puteri ale întregului pământ, și totuși nu citim nimic ce va face Hristos și poporul lui ceresc și pământesc la această ultimă încercare de atac a lui Satan și a urmașilor lui induși în eroare. În tabără și în oraș va domni liniștea. Națiunile dușmane însă vor mărșălui în gura morții. Judecata lui Dumnezeu va veni pe neașteptate, repede și biruitoare asupra lor, și va fi definitivă: »A coborât foc din cer de la Dumnezeu și i-a mistuit.« Ce rămâne din mândria arogantă, care poate desăvârși natura umană, în lumina acestei scene finale a istoriei lumii?! Pentru prima dată în istoria omenirii de la Geneza 3 și până la Apocalipsa 20 vedem aici în duhul nostru pământul fără nici un păcătos pe el. Toți oamenii păcătoși vor fi atunci răpuși de pe pământ prin judecată.

Soarta definitivă a diavolului în iazul de foc

10. - »Și diavolul, care i-a amăgit, a fost aruncat în iazul de foc și pucioasă, unde sunt și fiara și falsul profet; și vor fi chinuți zi și noapte, în vecii vecilor.« - După înlăturarea oamenilor dușmani trebuie și Satan să-și primească judecata definitivă. El va trebui să vadă rezultatul final al tuturor mașinațiunilor lui barbare. El va vedea de asemenea că toate intențiile lui au fost zădărnice și el însuși a fost complet bătut. Sentința asupra lui a fost dată și anunțată deja cu șapte mii de ani înainte de execuția ei (Geneza 3,15). Capul lui a fost zdrobit de sămânța femeii. La sfârșit este numai o acțiune de încheiere de făcut – predarea lui judecății veșnice. Execuția ei este confirmată în acest verset.

Balaurul este mai întâi aruncat din cer, după aceea este închis în Adânc și în cele din urmă este aruncat în iazul de foc. Ca *balaur* este închis, ca *Satan* este dezlegat, și ca *diavol* este aruncat în iazul de foc. Cu privire la înțelesul acestor denumiri diferite ne-am referit la studiul versetului 2. În legătură cu acest ultim atac el nu mai este denumit balaur. Satan înseamnă *împotrivor*, el este

înmulți în cele din urmă bogăția care va exista deja în țara lui Emanuel (Ezechiel 39,1-11). Căpetenia acestei expediții de război împotriva Israelului reinstaurat va fi Gog, ultimul domnitor al Rusiei, al cărui nume real nu este numit în Scripturi.

dușmanul deschis și hotărât și împotrivorul lui Dumnezeu, al lui Hristos, al sfinților și al lui Israel, și în acest caracter el apare ca conducător al oștirii care se strânge împotriva taberei sfinților și a orașului iubit Ierusalim. Dar ca diavol, ca ispititor și ademenitor al oamenilor, el va fi dat chinului veșnic.

Mai trebuie remarcat, că vizionarul și-a schimbat punctul de vedere pe parcursul acestor versete. În versetele 7 și 8 el privește în viitor la sfârșitul celor o mie de ani, și în versetele 9 și 10 relatează retrospectiv la trecut. Mai întâi el scrie ca profet, după aceea ca istoric. Desigur toate aceste evenimente sunt încă în viitor. Noi vorbim despre diferitele direcții vizuale ale lui Ioan, atunci când i-au fost arătate toate acestea.

Diavolul va fi aruncat în iazul de foc și pucioasă. Focul și pucioasa vorbesc simbolic despre chinuri de nedescris (capitolul 14,10; Isaia 30,33). Când diavolul vine la ei, fiara și prorocul fals vor fi deja acolo. Ei vor fi predați acestei soarte îngrozitoare la începutul domniei de o mie de ani, și la sfârșitul celor o mie de ani ei vor fi tot acolo. Ei sunt un exemplu elocvent pentru explicarea cuvintelor Domnului din Marcu 9,49: »fiecare va fi sărat cu foc«. Sarea conservă și menține. Aici vedem doi oameni, care sunt sărați cu foc. Ei nu sunt mistuiți, ci menținuți în chinurile provocate de foc, și aceasta pentru o mie de ani și pentru totdeauna. Noi nu afirmăm, că chinurile sunt provocate prin flăcări de foc în sensul strict literar al cuvântului (compară și cu Luca 16,23-24). Focul mistuie multe lucruri naturale, dar diavolul este un duh. Susținem însă cu toată hotărârea realitatea și grozăvia chinurilor, care ne sunt puse înaintea ochilor și inimii prin expresiile simbolice „întunericul de afară”, „plânsul și scrâșnirea dinților”, „unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge”, „foc și pucioasă” și altele. Cu siguranță aceste expresii ne prezintă în mod neexagerat suferințele din iad; realitatea va fi mai degrabă mult mai rea. Adevărul este că în iazul de foc vor fi unite chinurile sufletești-spirituale grele cu suferințele trupești, și toți care mor în păcatele lor vor trebui să le suporte pe acestea în măsura vinovăției și responsabilității personale. Greutatea pedepsei va fi pentru toți aceștia corespunzătoare cu măsura vinei lor, dar toți vor suporta pedeapsa *veșnic*.

10. - »Și (ei) vor fi chinuiți zi și noapte, în vecii vecilor.« - Cuvântul „ei” se referă aici la diavol, la fiară și la profetul fals. Cuvintele »zi și noapte« arată că chinurile vor fi fără întrerupere, deci neîncetat. În sfârșit aici, ca și în capitolul 14,11, cuvântul veșnicie trebuie înțeles în sensul lui deplin și exact; expresia »în veci de veci« spune de aceea, că existența în chinurile iazului de foc nu va înceta niciodată.

Judecata celor morți (versetele 11-15)

Tronul și Judecătorul

11. - »Și am văzut un mare tron alb, și pe Cel care ședea pe el, dinaintea căruia pământul și cerul au fugit și nu s-a mai găsit loc pentru ele.« - Acest verset vorbește despre o viziune deosebită, care a fost arătată vizionarului. Cuvintele »și am văzut« mai apar încă o dată în versetul 12. Deci versetele de la 11 la 15 conțin două viziuni diferite. În prima s-a văzut tronul și Judecătorul, în a doua morții și judecata lor. Împărăția de o mie de ani va începe cu o ședință de judecată, și la sfârșitul ei va avea loc o altă ședință de judecată, pe care noi o vedem în această secțiune. În ambele cazuri Domnul Isus personal este Judecătorul. Dar în primul caz sunt judecați *cei vii*, în cazul al doilea *morții*. »Tronul gloriei« de pe pământ din Matei 25,31 este un cu totul altul decât marele tron alb din acest capitol. Cele două ședințe de judecată se deosebesc deci foarte clar, atât în timp (între ele este o perioadă de aproximativ o mie de ani) cât și prin persoanele care vor fi judecate; pe lângă aceasta mai sunt și alte diferențe. De aceea este vorba de două tronuri total diferite.

Noi citim despre trei tronuri importante deosebite. Primul este în cer (Apocalipsa 4,2), și din acesta pornește guvernarea asupra lumii; al doilea va sta pe pământ (Matei 25,31) pentru

judcata națiunilor cu privire la felul cum s-au comportat față de vestitorii Evangheliei Împărăției (Matei 25,40-45); al treilea este marele tron alb pentru judecata morților (Apocalipsa 20,11).

Marele tron alb nu va fi tronul Domnitorului, ci al Judecătorului. El nu va fi folosit totdeauna, ci numai pentru un timp și pentru un scop deosebit. Acest tron va exista numai o singură dată, dar înaintea lui va avea loc cea mai mare zi de judecată, care a avut loc vreodată. Demnitatea maiestetică a Judecătorului de pe tron, măreția celor care au loc, dimensiunea atotcuprinzătoare a domeniului de judecată și urmările veșnice ale sentințelor rostite ne fac să înțelegem de ce tronul este denumit *mare*. Judecata dinaintea acestui tron va corespunde în totalitate naturii lui Dumnezeu, care este *lumină*, și această lumină sfântă și curată va da tronului *alb* adevăratul lui caracter propriu. Măreția și curăția desăvârșită vor fi caracteristicile *marelui tron alb*.

Numele Judecătorului, care ședea pe tron, nu este numit. Dar Domnul Însuși a spus, cine va fi Judecătorul: »Pentru că Tatăl nici nu judecă pe nimeni, ci toată judecata i-a dat-o Fiului« (Ioan 5,22); în continuare citim, că El a dat Fiului »autoritate să facă judecată« (Ioan 5,27). Este Domnul Isus Hristos, Nazarineanul disprețuit, Domnul de odinioară răstignit, care »va judeca pe cei vii și pe cei morți« (2 Timotei 4,1). Pe *cei vii* El îi va judeca deja la începutul domniei Sale pe pământ (Apocalipsa 19,19-21; Matei 25,31-46). Aici El este gata să judece *morții*. Este Fiul Omului, Cel care va ședea pe acest tron. Considerăm că Numele Lui nu este numit, deoarece judecata și evenimentele care o însoțesc în natura lor vor sta mai mult în legătură cu natura *dumnezeiască* a Judecătorului și nu atât de mult cu natura Sa umană, la care s-ar referi numirea Numelui Său sau a titlului »Fiul Omului«.

11. - »Dinaintea căruia pământul și cerul au fugit și nu s-a mai găsit loc pentru ele.« - Ne-am putea foarte bine imagina, că pământul și cerul în starea lor actuală, stricată și condamnată la pierzare, ar trebui să fugă dinaintea slavei și maiestății unui astfel de Judecător, dar despre aceasta nu se vorbește aici. Este pământul, pe care timp de o mie de ani slava și dreptatea Domnului s-a desfășurat și a domnit, și cerul deasupra lui, care nu va putea să suporte slava Feței Sale. Împărăția de o mie de ani în domeniul ei pământesc și ceresc va fi totuși numai o stare nedesăvârșită. – Când Ioan a văzut că »pământul și cerul au fugit«, aceasta nu înseamnă că ele vor înceta să mai existe, că ele se vor transforma în nimic; cuvintele următoare deja previn o astfel de concluzie: »și nu s-a mai găsit loc pentru ele«. Deci nu se spune, că pământul și cerul vor fi nimicite total după o mie de ani¹⁵. După înlăturarea lor va fi un cer nou și un pământ nou în locul lor, care vor fi alcătuite (sau făcute, nu create¹⁶) și dotate pentru veșnicie (2 Petru 3,13; Apocalipsa 21,5). Totodată, între dispariția tuturor acestora, care au existat în timpul Împărăției de o mie de ani, și apariția lucrurilor viitoare, a cerului nou și pământului nou (pe care noi ni-l imaginăm și ca pământ material), se vede marele tron alb¹⁷. Această considerare oferă celor ce se petrec o seriozitate mare, căci tronul nu va sta pe pământ, și el nu va sta nici în legătură cu trecutul lui și epocile lui. Aici s-a ajuns la sfârșitul timpului, și stăm în pragul trecerii în veșnicie. De aceea judecata dinaintea acestui tron va fi definitivă și veșnică, în ceea ce privește întreaga ei natură. În veșnicie nu vor mai exista unități de măsură a timpului, și nici limitări pământești, așa cum le cunoaștem noi astăzi, căci toate, prin care totul s-a măsurat și delimitat vor fi trecute – în

¹⁵ Potrivit cu 2 Petru 3,7.10.12 cerurile create și pământul vor arde. Cel puțin deci întreaga suprafață a pământului »și lucrările de pe ea« vor fi distruse prin foc și transformate total.

¹⁶ „A face” presupune că materia este deja prezentă. Materia a fost creată odată. „Crearea” este producerea materiei, care mai înainte nu a existat. – Isaia 65.17.18 se referă la Împărăția de o mie de ani și vorbește despre o transformare totală în *sens moral* (sau în ceea ce privește ființa).

¹⁷ „Fuga” cerului actual (probabil cerul norilor și cerul atmosferei, nu cerul stelelor) și a pământului, așa cum este văzută ea aici de vizionar și prorocită deja de Petru (2 Petru 3,7.10), va face ca în locul lor să vină »un cer nou și un pământ nou« (Apocalipsa 21,1). Având în vedere această mare schimbare, se pune întrebarea, ce se va petrece cu sfinții care în timpul Împărăției de o mie de ani vor fi pe pământ. În ce fel vor fi ei păziți, în timp ce potrivit cu 2 Petru 3 »pământul și lucrările de pe el vor arde«? În privința aceasta nu se spune nimic în Biblie. Fără îndoială Dumnezeu va păzi și va purta de grijă pentru ai Săi în timpul acestor schimbări uriașe. Trupurile sfinților de pe pământ vor fi pregătite pentru noile condiții de viață de pe pământ, care niciodată nu va mai pieri. Diferența dintre sfinții cerești și sfinții pământești va rămâne însă pentru totdeauna, oricât de strâns legați vor fi aceștia între ei.

ceea ce privește forma și înfățișarea lor de până acum. Judecata morților se va ocupa cu oamenii în relația lor personală cu Dumnezeu și de aceea va fi definitivă și veșnică.

Morții spiritual înaintea tronului

12. - »Și i-am văzut pe cei morți, mari și mici, stând în picioare înaintea tronului.« - Aceasta este o viziune nouă. Expresia »cei morți« are aici un înțeles dublu. Mai întâi ea desemnează pe cei care **au murit** realmente, și numai aceștia sunt văzuți aici. În al doilea rând, toți cei care sunt judecați aici, au fost și sunt morți *spiritual*. Ioan îi vede înviați în învierea judecății (Ioan 5,29), nu ca suflete în starea de despărțire de corp. În versetul 13 citim despre fapte care au loc înainte de ceea ce noi vedem în versetul 12. Acolo ni se arată de unde vin morții care stau înaintea tronului. Va fi o înviere a celor drepti și o înviere a celor nedrepti (Faptele Apostolilor 24,15). Dar învierea celor drepti va avea loc mult mai devreme în timp și va avea caracterul ei propriu, deoarece ea va fi o înviere *dintre cei morți*. Realmente nu există nici o bază pentru gândul care domină, că este o înviere generală pentru toți oamenii. Prin constatarea din versetul 5 al acestui capitol, »*ceilalți* morți n-au înviat până nu s-au împlinit cei o mie de ani«, se neagă categoric o înviere generală a tuturor celor morți. Și gândul cu privire la o judecată generală este lipsit de orice confirmare divină, căci aici sunt judecați numai morții, în timp ce în Apocalipsa 19 și Matei 25 sunt numai cei vii, care sunt judecați cu aproximativ o mie de ani mai înainte.

Expresia »**mari și mici**«, pe care o găsim de mai multe ori în ambele Testamente, apare de cinci ori în cartea Apocalipsa (capitolul 11,18; 13,16; 19,5.8 și 20,12). În primele aceste patru locuri ordinea este însă inversă: »mici și mari«. Excepția de aici este în legătură cu măreția tronului și maiestatea Judecătorului; și cei mari vor trebui să stea înaintea Lui și nu vor putea scăpa. În textul original cuvintele sunt însoțite de articolul hotărât și aceasta arată că cei mari și cei mici sunt văzuți ca două categorii deosebite. Oameni din toate straturile sociale din biserică și din lume, de la cei mai mari și dintre cei care au purtat cea mai mare responsabilitate, până la cei mai de jos și neînsemnați, vor sta înaintea acestui tron al Judecătorului și vor fi judecați.

Pentru vizionar această judecată era realitate și actualitate. El a văzut morții stând acolo, dar pe ce stau ei? Nu pe pământ, căci acesta fugise. Morții vor fi ținuti înaintea tronului de atotputernicia lui Dumnezeu. Tronul, pe care l-a văzut cel mai mare dintre proroci (Isaia 6), avea alături de el un altar, și cerințele justificate ale tronului au fost satisfăcute prin jertfele de pe altar. Tronul din Locul preasfânt din vechiul legământ (Exod 25,22; 1 Samuel 4; 2 Samuel 6,2; 2 Împărați 19,15) a fost stropit cu sânge (Levitic 16; Evrei 9,7), mărturie a morții. Dar tronul de aici este mare și alb, și lângă el nu s-a văzut nici altar nici sânge. Ce groază, ce deznădejde, ce frică sufletească va umple pe cei care vor trebui să stea acolo în păcatele lor, cercetați și pătrunși de strălucirea luminii dumnezeiești! Peșteri, stânci sau găuri nu vor mai fi, în care s-ar putea ascunde cei vinovați, căci toate acestea au fugit, și fiecare păcătos va sta deschis înaintea Judecătorului divin, dinaintea căruia nu va fi scăpare și nici evadare.

Înregistrarea divină a faptelor oamenilor

12. - »Și au fost deschise niște cărți. Și a fost deschisă altă carte, care este a vieții. Și morții au fost judecați după cele scrise în cărți, potrivit faptelor lor.« - Viața și activitatea oricărui om responsabil de pe pământ va fi înregistrată acolo sus (excluși sunt copiii mici și cei bolnavi mintal). Nimic nu va fi uitat, nimic nu este lipsit de importanță, totul va fi notat fără greșală în „cărțile” lui Dumnezeu. Baza judecății morților va fi faptele și lucrările. Oamenii sunt responsabili de ceea ce au făcut, nu pentru ceea ce *sunt* în natura lor, în care au fost născuți. Prezența unei naturi rele în fiecare om (Psalm 51,5) nu este motivul judecății. De aceea copiii mici și oamenii care nu sunt răspunzători de faptele lor nu sunt aici luați în considerație; pe ei

nu-i așteaptă judecata. Noi nu suntem răspunzători de *prezența* naturii rele în noi, și noi nu putem să o schimbăm. Noi suntem însă răspunzători de *activitatea* ei, pe care i-o permitem. Tu nu poți face nimic pentru *rădăcinile* rele din tine, dar poți face ceva pentru *roadele* pe care ele le dau. Toți care cred în Domnul Isus, nu pot fi suficient de mulțumitori lui Dumnezeu, că pentru toate aceste roade, pentru păcatele lor, s-a purtat de grijă în jertfa lui Isus Hristos, în sângele Său vărsat. Judecata celorlalți, a celor necredincioși, va fi după fapte, »căci din cauza *acestor lucruri* mânia lui Dumnezeu vine peste fiii neascultării« (Efeseni 5,6).

Desigur nu trebuie să ne gândim la cărți sau registre în adevăratul sens al cuvântului. Teama de ceea ce vorbesc cărțile simbolice este de ajuns ca să sperie inima cea mai vitează și să facă să tremure conștiința cea mai împietrită. Căci celor morți în necredință li se va pune înaintea tot ce au gândit, au făcut și au vorbit în tot timpul în care au fost răspunzători pentru activitatea lor. Dacă judecata se va face pe baza faptelor, poate atunci să fie numai un singur rezultat, un singur final al acestei proceduri drepte și nepărtinitoare – condamnare veșnică și definitivă. De două ori se accentuează că ei vor fi judecați după faptele lor. În această situație producătoare de frică va fi înprospătată și memoria oamenilor, și va trebui să fie o aprobare impunătoare din partea omului, când, ca să zicem așa, se va citi despre viața fiecăruia într-o liniște adâncă și profund respect, pe care le va produce această procedură.

După aceea se va deschide și cartea vieții și ea va fi parcursă cu atenție, cu rezultatul, că niciunul din numele acestor pierduți nu se va găsi în ea. Numele lor ar fi putut fi scrise în această carte, dar în timpul vieții lor pe pământ ei au respins pe singurul Salvator trimis de Dumnezeu, pe Domnul Isus Hristos, și au desconsiderat îndurarea divină și harul Său, așa că judecata trebuie să înceapă și să fie executată. Aici este cartea vieții, care este amintită și în capitolul 13,8 și 17,8, și nu este cartea mărturisirii creștine din capitolul 3,5, o mărturisire care poate fi reală sau nu. Aici dimpotrivă este vorba de evidența tuturor credincioșilor adevărați.

Învierea morților

13. - »Și marea a dat înapoi pe morții care erau în ea; și moartea și locuința morților au dat pe morții care erau în ele; și au fost judecați fiecare potrivit faptelor lor.« - Literalmente și realmente și marea, „mormântul națiunilor uitate”, va trebui să dea înapoi pe morții ei. Glasul Fiului lui Dumnezeu, pe care Îl vor auzi toți morții (Ioan 5,28-29), va ajunge chiar și în cele mai mari adâncimi ale mării, și valurile și talazurile furtunoase vor răspunde la glasul Creatorului lor și vor da afară pe morții lor, pe fiecare în parte. Și moartea, care și-a însușit trupurile morților, și Hadesul, care și-a ridicat pretențiile asupra sufletelor lor, vor da înapoi pe morții lor, pe fiecare în parte, căci Domnul are cheile morții și locuinței morților (Hadesului). Împăratul și țăranul, cel înălțat și cel neînsemnat, cel bogat și cel sărac, ei toți vor fi smeriți în moarte pe *aceeași* treaptă. Când acest glas îi va chema cu o putere și maiestate irezistibilă, toți vor ieși și vor fi judecați, »fiecăruia potrivit faptelor lui«.

Sfârșitul morții și al locuinței morților (Hadesului)

14. - »Și Moartea și Locuința morților au fost aruncate în iazul de foc. Aceasta este a doua moarte: iazul de foc.« - Nu toți vor merge în moarte și în Locuința morților. »*Oamenilor* le este rânduit să moară o singură dată« (Evrei 9,27), dar în acest loc nu se spune „*tuturor* oamenilor”, cum deseori, dar incorect, se citește. Enoh și Ilie au fost răpiți, și cei mântuiți, care vor trăi la venirea Domnului, vor fi transformați și nu vor muri. Când prima înviere se va încheia, moartea și Hadesul nu vor mai avea nimic a face cu sfinții; cu privire la trupul și sufletul sfinților funcția de păstrare a lor va înceta. Dar până la învierea *morților* ele vor continua să țină cu putere pe cei morți în necredință. Ele sunt tari, dar Hristos este Stăpânul lor (Apocalipsa 1,18). Când după

aceea misiunea lor s-a încheiat în totalitate, ele – văzut personificat – vor fi aruncate în iazul de foc. Ca urmare a păcatului ele au apărut cândva; și deoarece iazul de foc este locul veșnic a tot ce nu corespunde gândurilor lui Dumnezeu, care este Lumină și Dragoste, și ele vor fi aruncate acolo.

»Aceasta este a doua moarte, iazul de foc.« Și trupurile celor pierduți vor fi create în așa fel, ca să existe veșnic. Ele vor exista veșnic în moartea a doua, în despărțirea totală și definitivă a omului întreg de Dumnezeu. Personalitatea lor nu se va stinge niciodată sau, nu va fi anulată, ci ei vor suferi conștient chinurile veșnice. Dar nu toți vor avea parte în aceeași măsură de ele, de aceeași greutate de pedeapsă. Ei vor fi toți în același loc, dar »multe« și »puține« lovituri (Luca 12,47-48) arată că măsura de pedeapsă va fi diferită.

În iazul de foc

15. - »Și dacă cineva nu a fost găsit scris în cartea vieții, a fost aruncat în iazul de foc.« - Aceasta este deci soarta veșnică a păcătoșilor nemântuiți, și a tuturor acelor care în timpul actual de har trec *nepăsători* pe lângă Mântuitorul Isus Hristos. Balaurul, fiara, profetul mincinos și apoi și necredincioșii începând din zilele lui Cain se vor afla atunci în „grozăvia grozăviilor”, un loc unde amintirea clară a oamenilor de chinul îndepărtării lor veșnice de Dumnezeu, de lumină și de orice fericire va fi permanent o țepușe ascuțită. Fie ca Dumnezeu să umple inimile noastre cu seriozitate solemnă, când ne gândim că aceasta va fi în curând soarta îngrozitoare și partea multora.